

PRZYDATNOŚĆ MORFOMETRII KRĘGOSŁUPA (VFA) W PRAKTYCE KLINICZNEJ

VI Środkowo Europejski Kongres Osteoporozy i Osteoartrozy oraz XVII Zjazd
Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej Fundacji Osteoporozy, Kraków
25-26.09.2015

L11

PRZYDATNOŚĆ MORFOMETRII KRĘGOSŁUPA (VFA) W PRAKTYCE KLINICZNEJ

Pluskiewicz W.

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Nefrologii, Zakład Chorób Metabolicznych
Kości w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Słowa kluczowe: kręgosłup, morfometria, złamanie

Wstęp. Diagnostyka osteoporozy powinna dawać informacje dotyczące rozpoznawania złamań. Wśród złamań osteoporotycznych szczególne miejsce przypada złamaniom kręgow, które zwykle są nieme klinicznie i pozostają nierozpoznane. Rozpoznanie złamania kręgu jest istotne z punktu widzenia praktycznego postępowania lekarskiego, gdyż stanowi przesłankę do rozpoczęcia terapii. Złamania kręgow możemy rozpoznawać przy pomocy badań rtg lub morfometrii kręgosłupa (VFA).

Celem pracy jest ocena przydatności morfometrii kręgosłupa (VFA), jako metody wykrywania złamań.

Materiał i metoda. Przedstawiono zasady wykorzystywania morfometrii kręgosłupa, jej możliwości, zalety i wad. Do zalet zaliczamy: brak promieniowania jonizującego, możliwość wykonania równocześnie z badaniem DXA, zdolność do wykrywania złamań kręgow porównywalna do metody radiologicznej. Omówiono na podstawie danych z badań opublikowanych w latach 2013-2014, jak w praktyce wykorzystywać metodę VFA. Postawiono pytania:

- kiedy wykonać VFA?
- komu wykonać VFA?
- jak wykorzystać wynik VFA w praktyce?

Wyniki badań wykorzystujących metodę VFA demonstrują, że:

- w latach 2005-2010 zwiększyła się liczba osób, u których wykonywano badanie VFA,
- zwiększyła się liczba osób z wykrytym złamaniem kręgu,
- zwiększyła się liczba osób, u których zainicjowano działania terapeutyczne,
- zmiany postępowania lekarskiego skutkowały zmniejszeniem kosztów związanych z prowadzoną terapią osteoporozy,
- wyniki badania VFA niezależnie korelowały z czasem trwania RZS, stopniem zaawansowania RZS oraz aktywnością RZS,
- wykonano dodatkowe badania i zmodyfikowano procedury terapeutyczne,
- wykryto obecność modyfikowalnych czynników ryzyka osteoporozy.

Wnioski. Przedstawione wyniki badań demonstrują dużą przydatność praktyczną badania morfometrycznego kręgosłupa. Metoda VFA powinna w znacznym stopniu wyprzeć badania radiologiczne, jej szersze wprowadzenie może spowodować objęcie terapią większą grupę pacjentów, a dzięki zwiększeniu liczby osób leczonych można liczyć na zmniejszenie liczby kolejnych złamań.

L11

THE USEFULNESS OF VERTEBRAL FRACTURE ASSESSMENT (VFA) IN DAILY PRACTICE

Pluskiewicz W.

Medical University of Silesia in Katowice, School of Medicine with the Division of Dentistry,

Key words: *spine, morphometry, fracture*

Background. The diagnostic process in osteoporosis should allow to recognize fractures. Among osteoporotic fractures a special place have spine fractures, because spine fractures commonly are clinically silent and remain unrecognized. Recognition of spine fracture is essential from a practical point of view and is a strong indication to initiate patients' management. Generally, spine fractures may be diagnosed using traditional X-rays or using vertebral morphometry (VFA).

The aim of the study was to establish the usefulness of VFA in daily practice as a method recognizing fractures.

Material, method. The rules of use of VFA along with advantages and weaknesses of the method were presented. Advantages are: the lack of ionizing radiation, the possibility of obtain results at the moment of DXA scans and diagnostic ability to reveal spine fractures comparable to spine radiograms.

The way how to use VFA was presented using data form studies published in 2013-2014. Following questions were asked:

- When VFA should be performed?
- Who is a candidate for VFA?
- How use VFA in daily practice?

Results of studies on VFA show that:

- In years 2005-2010 the number of subjects measured by VFA increased
- The number of subjects with recognized spine fracture increased
- Initiation of management was performed in an increased number of patients
- Due to modification of patients' management total cost of osteoporosis therapy decreased
- Results of VFA independently were related with duration of rheumatoid arthritis, its' clinical advance and activity

- Some new investigations were done and some therapeutic procedures were modified
- Some modified osteoporosis risk factors were revealed

Conclusions. Demonstrated results support significant usefulness of vertebral morphometry. VFA should replace traditional X-rays and its' wider use should increase the number of treated patients what may result in a decrease in subsequent fractures in follow-up.